

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 72. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, п'ятниця 28-го березня 1947. No 72. JERSEY CITY and NEW YORK, Friday, March 28, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ в ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОННОМ Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ВТРАЧЕНА НАДІЯ НА РАТУНОК ПОНАД СОТНІ ШАХТЯРІВ

У четвер 26 березня втрачено всяку надію на виратування шахтарів, заасфальтованих вибухом газів в копалині вугілля в Сентралі, у стейті Ілліной. Після видобуття 16 небіжчиків рахують, що під землею о-сталось ще 112 людей. Підчас вибуху, як твердить управитель копалини, було зайнятих 151 робітників. У Вашингтоні поставлено в сенаті резолюцію, щоб негайно перевести слідство, чи часом федеральні урядовці не занедбали своїх обов'язків при провірці за-собів безпеки в зазначеній майні.

УРЯДОВЕЦЬ НАЗИВАЄ КОМУНІСТІВ ПЯТОЮ КОЛОНОЮ.

Едгар Гувер, голова Федерального Бюро Інвести-гацій, назвав Американську Комуністичну Партію „пятою колоною“ і яка намагається скинути насильно американське правління. Гувер однак непевний, чи загроза Комуністичної Партії принесе бажану ціль. Він виявив, що комуністи почали кампанію за при-пинення акції президента Трумана в справі допомо-ги Близькому Сходу; що комуністи ліпше зоргані-зовані ніж були колись нацисти; що ледви третина комуністів називає себе такими, а інші піднімають-ся під приналежність до всіх інших організацій і тому їхній вплив непомірно більший ніж їхня чисель-на сила. Вони признають лише вірність Москві, а тепер дістають її накази через Париж.

Ці вісті подав Гувер перед Комісією для Неамер-иканських Діян. Саме перед ним покликано на свідка секретаря Комуністичної Партії, Едгара Де-ниса. Коли він не хотів виявити свого правдивого імені, Гувер ствердив, що Деніс має щось п'ять рі-зних імен, які він використовував при стараннях за ви-дання паспортів. Деніс звільнився зі свідцтва, а видали йому звання вжитися на інший термін, однак це не змінило його становища.

ПРЕЗИДЕНТ ДОМАГАЄТЬСЯ ЗНИЖКИ ЦІН.

Поважну остерогу видав президент Труман про-ти дальшого зросту цін, щоб не допустити повени нових підвишок робітничих платень. Президент ска-зав на адресу підприємців, щоб вони зрозуміли „письмо на стіні“ і щоб пробували знижувати ціни продуктів, бо інакше дійде до великої інфляції. Це сказав президент під час пресової конференції. Він теж це раз поклав натиск на це, щоб конгрес швидко ухвалив фінансову допомогу Греції й Туреччині. Проти такої допомоги вінс на письмі протестує Фіоре-ло Ля Гвардія.

ПРЕДСІДНИК ПАЛАТИ МОЖЛИВИМ НАСЛІДНИ- КОМ ПРЕЗИДЕНТА.

Сенатська правнича комісія прихильно постави-лася до законопроект, щоб предсідник палати ре-презентатів став президентом на випадок несподи-ваної смерті теперішнього президента. Цей проект зголосив самий президент Труман перед кількома мі-сяцями, коли виїздив у дорогу.

ПРИМУСОВЕ ПЕНСІОНУВАННЯ СТАРИХ СЛУЖБОВИКІВ.

Стейтова легіслатура прийняла законопроект, щоб усунути на ценсію старих службовиків, таких як полісменів та пожежних сторожів, коли треба зро-бити місце для ветеранів другої війни. Пенсіонувати будуть таких, що служать поза приписані літа служ-би, хоч вони ще спосібні до праці.

Краєва Міська Ліга, з осідком у Нью Йорку, за-явилася за спеціальний вишкіл для нігров, воєнних ветеранів, щоб уможливити їм дістати службу при підпільних установах. Це багато причинилося б до злагіднення напруження між ніграми в південних стейтах.

АВТОМОБІЛЕВА ЮНІЯ ЖДАЄ ПІДВИШКИ 30 Ц.

Юнія автомобілевих робітників у Дітроїті по-ставила домагання підвищити теперішню платню 23½ ц. на годину, з окремим додатком підвишка дї-шла б до 30 ц. Домагання внесені вже до управи фабрик Форда, а має бути внесені теж до Крайслера й Дженерал Моторс.

СУД ПРИЗНАЄ ДИСЦИПЛІНУ В ЮНІ.

Вищий Суд стейту Конетикат рішив, що неваж-ним є відкликання чартеру відділу 203 юні електрич-них робітників, за те, що відділ викинув комуністів зі свого членства. Суд став на становищі, що відділ має право вимагати дисципліни від своїх членів і тому головний уряд юні не має право відкликати чартеру. Адвокат юні зголосив апеляцію.

ВОЄННА ПАМ'ЯТКА ДЛЯ 48 СТЕЙТІВ.

Усі 48 американських стейтів мають дістати на пам'ятку каміни зо звалищ англійського парламенту, збомбардованого німцями під час війни. Відломки будуть вислані спільним британсько-американським товариством.

Америка має готові воєнні плани на випадок потреби, заявляє адмірал Німіц

Перед сенатською комісією для військових справ явився адмірал Честер В. Німіц, щоб скласти свідцтво в справі злуки боєвих сил. Він твердо заявив, що військові провід-ники далі працюють над планом для воєнних операцій, які мали б бути використані на випадок другої державної konieczности. Такі плани укладають воєнні знавці безогляду на намі-рену злуку боєвих сил, говорив Німіц. На його думку справа злуки боєвих сил не є найваж-нішою, а головно йде про одного управителя боєвих сил і саме для цієї справи придумано теперішній законопроект.

ІМЕНОВАНО АДМІНІСТРАТОРА ХАРЧІВ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ.

Ньюйорський адвокат Трейсі Вурріс, який їздив з Гербертом Гувером до Європи для студії харчової проблеми, іменовано адміністратором харчів для окупованих земель в Євро-пі. Його іменував секретар війни Роберт П. Патерсон і він має негайно виїхати до Ні-меччини. Його завданням буде теж дбати про налагодження харчових відносин в Кореї.

ЗРЕЗИГНУВАВ ЗО СВОГО ПОСТУ АМБАСАДОРА ЮГОСЛАВІ.

Президент Труман ориджіналь, що Річард С. Патерсон, зрезигнував зо свого стано-вища як амбасадор до Югославії. Патерсон подав такі самі причини до зрезигнації, які подав буваючий амбасадор до Польщі, Артур Вільс Лейн. Трумани Патерсона осягнути свій вершок, коли минулого літа в Югославії зістридали два американські літаки, при чім згинув 5 аме-риканських летунів. Він твердить, що в Югославії існує невідомий правий в найгіршій формі, а чимод перевернуто там під примусом.

Не зважаючи на відмову Злучених Держав поставити дальшу допомогу в харчах для Югославії, її амбасадор у Вашингтоні Сала Косановіч ніс прохання до департаменту стейту, щоб це поставання відновити, бо в Югославії панує голод.

ПРОТИ ДАЛЬШОГО ВИВІЗУ НАФТИ З АМЕРИКИ.

На їзді 1,500 нафтових інженерів у Лос Анджелес, в Каліфорнії, заявився ньюйорський експерт Артур А. Кортис проти дальшого вивізу нафти з Америки, бо її може забракувати на випадок нової світової кризи. Він думає, що теж забракувала б Америку до мільйон барилек нафти щодня. Він теж твердить, що Росія відкрила сорок нових нафтових джерел на схід від Каспійського моря, отже їй вистарчає нафти для її потреб.

КОНФЕРЕНЦІЯ В МОСКВІ

МОЛОТОВ ВИДВИГАЄ ПЛАН РОЗМОВ В СПРАВІ КИТАЮ. — АВСТРИЙСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ У МОСКВІ. — РОЗБІЖНІСТЬ ДУМОК ЧИ НІМЕЧЧИНА МАЄ ПІДПИСАТИ МИРОВИЙ ДОГОВІР.

Москва, 26 березня. — Советський міністер закордонних справ Молотов поінформував сьогодні міністрів закордонних справ Злучених Держав і Великої Британії, що советський уряд не настоюватиме на конференції в справі Китаю, натомість погоджується на обмін інформа-ції між трьома великими державами щодо виконання їх постанов з 1945-го року. Підкреслюється, що після того, як ген. Маршалл рішучо відмовився брати участь в будь-якій конференції закордонних міністрів в справі Китаю, якщо на цій конференції не буде заступлений теж Китай, советський міністер Молотов помітно „змяк“ та всіляко намагається приполюбитися американському сек-ретарю стейту.

Рада міністрів закордонних справ сьогодні теж рішила розглянути справу проекту ми-рового договору з Австрією, починаючи від дебат на тему німецьких послідовств. До Москви приїхала вже австрійська делегація з міністром закордонних справ Карлом Грубером на чолі. Звертає увагу, що на цю конференцію запрошено Австрію, натомість не запрошено Юго-славії, що треба вважати теж перевагою західних великих держав. На інтервенцію Молотова рішено, якішні запити теж Югославію, признаючи їй таке саме право дорадчого гласу, як його має Австрія.

На сьогоднішній сесії дійшло до розбіжностей думок між Злуч. Державами з одно-го боку, а Великою Британією і Советським Союзом з другого, щодо проблеми, чи Німеччина має підписувати мирний договір. Советський Союз і Велика Британія погоджуються в тому, щоб договір був підписаний теж представниками Німеччини, натомість Злучені Держави є проти цього. Сьогоднішня сесія була найдовша з дотеперішніх і на цій обговорювано вже в подорожній справі нормалізації відносин з Німеччиною. В дальшому, західні великі держави обстоюють думку, щоб на мирну конференцію запросити теж Китай з правами п'ятого „ве-ликого“, проти чого виступає Советський Союз. Предметом нарад була теж справа участі малих держав в мирній конференції. Французький представник звертає увагу на насамперед на оборону французьких справ і домагався та на вдержування відповідної рівноваги між Сходом і Заходом.

СТАЛІН „БЛАТУВАВ“ БЕВИНА КОШТОМ УМРАНИ: УКРАЇНА ЗАГИБАЄ З ГОЛОДУ, А СТАЛІН ХОЧЕ ПРОДАТИ ЗБИЖЖА АНГЛІЯНИМ.

Москва, 26 березня. — Британський секретар закордонних справ Бевін віддав сьо-годні секретаря стейту ген. Маршала та поінформував його про свою недавню розмову зі Ста-ліном. В повідомленні про цю розмову читаємо дослівно: „Хоча не офіційно, але вважається, що під час розмови прем'єр Сталін зробив британському секретарю закордонних справ най-більш несподівану пропозицію: Сталін, не зважаючи на відомий голод в Україні та на слабі джирва взагалі, пропонував іслати до Англії збіжжя за готівку, або вимінити його за інші то-вари, з метою поліпшити пайкувальне положення в Англії“. Повідомляючи про це, закордонні кореспонденти висловлюють найбільше здивування та взагалі не знають в чому діло, бо як можна продавати збіжжя з країни, де народи гинуть з голоду. При цьому додається, що в останніх місяцях знову драстично зменшено вже й так голодні приділи хліба в Україні.

БОЛЬШЕВИЦЬКА „СВОБОДА ПРЕСИ.“

Вєрди, 26 березня. — Советські окупційні власті відмовили кореспондентів „Шка-го Трибун“ взяти участь в поїзді американських кореспондентів в советську окупційну зо-ну. Всім іншим кореспондентам не дозволено заїздити три німецькі промислові центри в цій зоні. Сьогодні теж большевики заборонили видавати берлінської газети „Берлін Ам Мітта“ та покарали її примузом, мовляв, за обиду французького міністра Бізета.

РОЗШУКИ ЗА АМЕРИКАНСЬКИМИ ПОЛЯГЛИМИ В ГІМАЛЯХ.

Кантон, Китай, 26 березня. — Американська Служба Реєстрації Воєнних Могил, здо-жена з 200 офіцерів і воїнів американської армії та з головною квартирою в Шангаї, веде розшуки за 1,120 поляглими, зг. пропавшими воїнами американської армії в Азії, яких досі ще не знайдено. В тій цілі, між іншим, відбулася експедиція в Гімалаї, понад верхи яких аме-риканське командування транспортувало доставляло літаками харчі і зброю в обложеної воро-гом Китай.

„МАРІН МАРЛІН“ З ПЕРЕСЕЛЕНЦІМИ ПРИЙДЖАЄ В НЕДІЛЮ, АБО ПОНЕДІЛОК.

Нью Йорк, 26 березня. — Приїзд до Нью Йорку пароплава „Марін Марлін“, який забрав полорожних понад 1000 переселенців з Німеччини, що їхали пошкодженим опися паоріла-вом „Ірлі Пайл“, заповіжений на неділю вечір, 30. березня, або на понеділок рано, 31-го березня.

СОВЕТИ БОЙКОТУЮТЬ ПРОТЕКТО- РАТНУ РАДУ О.Д.

Лейк Соксес, 26. березня. — Сьогодні тут відбу-лася інавгураційна сесія новоствореної Протекторат-ної Ради О. Д., завданням якої буде наглядати над розвитком територій, які ще не мають сил, чи мож-ностей володіти самим собою. Цими територіями Рада може піклуватися сама, або віддавати їх під протекторат інших країн. Одною з перших проблем цієї Ради буде американське домагання протектора-ту над бувшими японськими островами на Паціфіку, що вже було причиною всіляких дипломатичних ви-ступів. Советський Союз збойкотував перше зве-дання згаданої Ради, не виславши свого представни-ка, ані не давши жодних вияснень. Предсідником це-го засідання був вибраний американський представ-ник Френсіс Б. Сейр і він теж висловив „глибокий жал“, з приводу відсутності советського представ-ника. Своє здивування з цього приводу висловив теж генеральний секретар О. Д. Трива Лі.

ПОВОРОТ ГЕН. ДЕ ГОЛЯ ДО ПУБЛИЧНОГО ЖИТТЯ.

Париж, 26. березня. — Керівник визвольної бо-ротьби французів та перший президент визволеної Франції ген. де Голь виголошить в неділю промову в Бруневаль біля Ле Гавр. Вважається, що ця про-мова буде першою з планованої цілої серії виступів цього визначного французького державного мужа, та висловлюється здогади, що з огляду на кри-тичне положення в світі та на американсько-совет-ську ревалізацію ген. де Голь рішив знова взяти ак-тивну участь в політичному житті Франції.

РОЗКРИЛИ НАЦИСТИЧНУ ОРГАНІЗАЦІЮ.

Франкфурт над Майном, 26. березня. — Сьогодні повідомлено, що 8-го квітня почнеться в Мюнхені процес проти чотирьох головних організаторів німець-кого підпольного нацистичного руху в американ-ській, британській та французькій зонах. Заарешто-вані — це високі старшини бувших гітлерівських вій-ськових і партійних формацій і минулого року вони були зорганізовані „німецький визвольний і миро-вий рух“, завданням якого було саботувати окупа-ційні власті та німецьке цивільне управління.

ПАРОПЛАВ УНРРА НАЙХАВ НА МНУ.

Београд, Югославія, 26. березня. — Америк-анський пароплав Ст. Лоренс Вікторі, що плыв-під ви-наймом УНРРА, розвозячи її допомогу, заїхав вчєра на „відомі“ підміновані води на Адриатику біля порту Рагуса та наплив на міну, що і експлодувала. Один американський моряк був убитий, а вода почала швидко заливати корабель, що його залога своєчас-но опустила. В загальному вважається, що затоплен-ня корабля було нещасливим припадком, хоча стейт департамент докищо відмовився коментувати цю справу.

СОВЕТСЬКА ОПОЗИЦІЯ В БАЛКАНСЬКІЙ КОМІСІЇ О. Д.

Софія, 26. березня. — Комісія О. Д. для прослі-дження подій на грецькому кордоні продовжувала свою працю в столиці Болгарії. Советський делегат протиставляється принципово майже всім рішенням ко-місії та докладає всіх зусиль, щоб „доказати“ вину Греції за те, що на неї нападають сусіди.

МАКЕДОНЦІ ПРОТИ ТІТА.

Югославія, 26. березня. — В Скопє, столиці ю-гославської Македонії, почався судовий процес про-ти 13 згоданих членів „організації незалежної ма-кедонської республіки“, що бореться проти Тіта. АМЕРИКАНСЬКЕ ВІДНОШЕННЯ ДО ЕСПАНІ

НЕ ЗМІНЯЄТЬСЯ.

Вашингтон, 26. березня. — Департамент стейту повідомив, що відношення американського уряду до теперішнього еспанського режиму не змінюється та що тільки настали деякі зміни на дипломатичних постах в Мадриді.

ПІДПИСАЛИ „ШЕРІБОНСЬКИЙ ДОГОВІР“

Батавія, Джава, 26. березня. — Вчєра предст-авники Голандії та Індонезької республіки підписали тут т. зв. „Шерібонський договір“, на підставі якого твориться з Індонезької республіки, Борнео та Схід-них островів „Злучені Держави Індонезії“, які з чер-ги увійдуть в „Голандсько-Індонезький Союз“.

НОВИЙ ВІЩЕКРОЛЬ ПРОБУЄ ПОГОДИТИ ІНДІЙЦІВ.

Нью Дельфі, 26. березня. — Новий британський віщекороль Індії, вайкант Маунтбаттен, якого вва-жається вже теж за останнього віщекороль з огляду на обіцянку Англії дати цій країні незалежність, за-просив на окрему конференцію „святого протекто-ра“ Індуської Конгресової Партії — Могандаса Ган-ді та голову Музулманської Ліги — Могамеда Ін-нага.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y.
BYrant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подписок на три числа.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На рік	\$7.00	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На рік	\$10.00	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (з англійською частинкою):		Monday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На рік	\$2.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакції не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВДАРИТИ В КОМУНІСТІВ, АЛЕ НЕ В СВОБОДУ

Вкінці діждалися ми такого часу, коли вже всюди в Америці говорять про комуністичну небезпеку такою мовою, якою ми звикли говорити від самого початку появи цієї язви в Україні. Це велика зміна, коли вже сам президент держави говорить про комунізм у такий спосіб, що його називають "проголошенням війни комунізмові". Тепер уже не нарікають, що комуністи і комуністичні посягали тисячі важких місць у державному апараті, але таки беруться їх з тих місць усувати як неояльних громадян, як таких, що кожної хвилини могли б зрадити Злучені Держави в користь Советів. Тільки подумати: Многі з тих зрадників квестіонували не так ще давно лояльність інших громадян, дійсно лояльних!

Комуністична Партія в Злучених Державах, каже бувший американський посол до Советів Булит, складається зі зрадників, які на випадок війни Злучених Держав з Советами, не допомогли б Злученим Державам, а тільки Советському Союзові. Булит сказав таке на допитах Конгресового Комітету, що розсліджує не-американські діяння. Зізнають там ще й деякі інші визначні люди та всі вони згодні щодо цього, що американські комуністи не є лояльними громадянами Злучених Держав. Питання тільки, по чому пізнати цю неояльність і як до неї відноситись, маючи на увазі, що ми живемо в правовій і демократичній державі, де карають за діла, а не за ідеологію, за погляди — слова.

Це актуальне вже тепер, коли починають викидати з державної служби людей, яким можна довести, що вони є закритими комуністами. Існують побоювання, що ці речі могли б перемінитись з часом у "лови на відьми" та вдарили згодом теж невинних та патріотичних людей. Боятися, щоб не потерпіла свобода, щоб не були порушені права людини, основа американської свободи. З цього самого боку розглядають теж і справу поставлення комуністичної партії поза законом. Наприклад Булит, що є за боротьбу з комуністами, яких вважає зрадниками цього краю, не вважає вказаним ухвалювати закон, який не дозволяв би на існування комуністичної партії у Злучених Державах. Такого самого погляду є і Вільям Грін, голова Американської Федерації Праці.

Нам здається, що краще буде, коли країна викиститься з комуністичної зарази, а свобода таки надалі стане ненарушеною. Влада знає, як боротись з підірваними елементами, чи як переконати, хто з її урядників є неояльним, чи просто зрадником. Вона може перевірити, кому можна довіряти. Націстське і фашистське сміття скоро виметено у війні. Чому не зробити тепер цього з комуністами? Тим більше, що в спокою можна це легше і справедливше виконати, себто так, щоб не виглядало це ні на "лови на відьми", ні на порушення основних свобод.

Невміруща, героїчна Україна

Рівночасно з кристалізацією міжнародних відносин, головним з виразним визнанням большевизму за ворога людства і цивілізації та з організацією відповідної міжнародної оборони проти цієї загрози, Україна вперто вибивається на перше місце міжнародної уваги та стає прямо універсальним прикладом в боротьбі проти большевизму. Хто хоче викласти цілу злочинність большевицької системи — той подає Україну як приклад її найтрагічнішої жертви. Україну подається за приклад цілого безглуздя большевицьких експериментів, за приклад найбільш жертвенної і героїчної боротьби проти большевизму, Україна стала вже сьогодні для всіх народів найбільшим аргументом в ідеологічно-духовній боротьбі проти большевизму, як завтра готова стати теж найголовнішим фактором в кінцевій практичній розправі з цим злочинним божевільям, що називається большевизмом.

Не зважаючи на жахливу нищівну роботу большевиків за ввесь час їхнього володіння в Україні, на всі злидні і недолю советського життя та на ці великі прогалини, що їх вибив наган большевицького енкаведиста в людських рядах України, не зважаючи на всі страхи, не зважаючи на те, що їх нанесла Україні друга світова війна, не зважаючи на всі злочини Гітлера, поповнені над залишеним йому Москвою на поталу безборонним українським народом, всупереч всім новим і старим пантирним і тим подібним каторжним планам на знищення українського народу, цей народ не тільки живе, але й розвивається, творить і бореться. Творить в боротьбі і бореться в творчості. Боротьба героїчної УПА, постійні "націоналістичні ухили", панічний страх Москви перед

історією і долею передової місцевості між оборонцями людства та його віковими надбав. В обличчя нової і найбільшої большевицької загрози, Україна стає центром уваги світу, надією поневолених, опорою загрозлених та грізним "мemento mori" для кровожадного злочинця в Кремлі.

Вістки, які прадиркаються до нас зпоза "залізної засони", є надто скупі, щоб можна було виробити собі з них загальний погляд на теперішні змагання, творчість і боротьбу українського народу. Але навіть з цих вісток, які передістаються в большевицькому опакуванні, пробивається та невміруща, творча сила українського генія, що перетривала віки і що творить нову добу. Візьміть кожну, хай і большевицьку вістку з України, викистіть її з большевицької пропагандивної половини та обтрясіть від накиненого большевицького баракла, і ви побачите Україну таку, як вона є: вічно творчу, непокірну, героїську. Справді є всі причини на те, щоб пишати своєю приналежністю до того народу.

Сьогодні ще важко було б сказати, як довго потриває теперішнє лихоліття. Але всі вірогідні і внутрішні позначки дають причину вірити і переконують, що вже недалекий час, коли Україна "засяє вогнистим вогнем у народів вольних колі", коли скривавлене ворожими тортурами і надлюдською віковою боротьбою ім'я України стане вже не тільки символом терпіння і боротьби поневолені, але й запорукою свободи, миру й творчості визволених. Прийде час і це ім'я України заслужено буде вписане золотими буквами на одному з перших місць на великій таблиці вільних народів світа. Невміруща, героїчна Україна.

BUY YOUR ***
EXTRA SAVINGS
BONDS NOW

страх: Приходили люди з різною освітою, різної національності, найчастіше москалі. Часто годі було розібратись, якої вони національності, щойно ближче знайомство з ними показувало, що вони такі.

За якийсь час Малу переселили. Заважувала аж на машині самого завідувача (гарненьке дівча), але довго не загірла там місяць. По ній прийшла більш "досвідчена" молода муржата непевної національності, яка жила у великій згоді з пристійним завідувачем.

В міжчасі росло взаємне кохання Малої з Іваном. Дівча ціло, як весняна рожка, мимо того, що зовсім певно голодувало. Хто ж з нас, зрештою, не переживав радості весняних днів разом зі своїм "вибранним", почувавшись при цьому найщасливішою істотою під сонцем? Ни диво, що й жахливі події обоєм молодят

певно не виглядали тоді такою страшні, життя видавалось кращим і біду легше зносилося. Ми всі інші ходили, як зморо. Завчас перший вивіз людей на Сибір, чи до Казахстану. Наші начальники їздили також на нічну роботу, повертаючи до бюро втомленими та невиспаними. А по ночах гуділи авта та блискалки ліхтарів. Дзвонили дзвінки брэм, чути було плач та лемент дітей. Рано, коли ми переїздили трамваєм до бюро, видно було ще рештки нічної роботи. Останні вантажні авта возили ще цих нещасливців на двірці. Не впоралися за ніч! Возили з дітьми, клунки, а на них заплакані люди. Тоді першим вивозом пішли багатіші поляки та жиди і деякі українці.

Наші людські почування задрмалися на цей вид. А крім цього, серце билося на звук кожного гудка авта вночі, бо ніхто не був певний, чи часом

Третій рік появи "The Ukrainian Quarterly"

В руках пренумераторів та читачів Українського Квартальника найшлася вже дев'ята книжка того українсько-американського журналу, що нею оце видавництво розпочинає вже третій рік свого існування. Два повні річчики та перша книжка третього річчика дають вже разом біля 900 сторінок великого книжкового формату інформаційного матеріалу про Україну, її минуле, її культуру та про її теперішні політичні змагання.

Український Квартальник став нині перед англосакським світом постійним видавництвом, що передає вірно бажання українського народу в Європі, поневоленого червоною диктатурою Москви, так як їх розуміє Український Конгресовий Комітет, що за його стараннями оцей українсько-американський журнал виходить.

Нема потреби вникати ще раз широко вагу такого видавництва під нинішню пору.

Протягом багатьох років Кремль та його послушники обернювали український народ в найгірших речах, як у союзі з нацистами та всякою фашистською зграєю, з виразною ціллю відвернути увагу світа від назріваючого українського питання, яке мусило виринути у зв'язку з теперішньою війною мимомайоручнішою гри Москви. Саме серед розгару тої протипукарської кампанії большевиків розпочав своє існування Український Квартальник, здобуваючи собі серед світа англійської мови щораз то більше признання та авторитет.

Чи остання книжка так само як дотеперішні, повнить цю роль — оцінку залишаємо за нашими читачами. На цьому місці хочемо тільки в загальному позначити зміст останньої, себто першої книжки третього тому "The Ukrainian Quarterly" той загальний збірник причин не має можливості читати це видання в оригіналі.

Редакційна стаття дев'ятої книжки Українського Квартальника на тему "Чи Советська Росія підготовляє нову війну", виказує, що питання, чи червона Росія хоче нині війни, неважне та не повинно присипляти демократичного світа. Совети нині війни напевно не хотять, бо вони світові програли б, що означало б не тільки упадок комунізму в Росії, не тільки розбиття Росії на природні національні держави, але принесло б Сталіну та його кремлівській кліці долю Гітлера та його нацистичної банди.

Це добре розуміють большевики, тому вони тепер війни не хотять, але схотять її за кілька літ, коли вони самі внутрішню відбудуються, а за

не ідуть по ньюго. Події котилися далі. Режисер загострювався. Початкова українська шельза. Всякі напеси щораз то частіше по російськи. Виарештувано всіх знайомих українських політиків. Людей часто закликали до НКВД, пропонуючи службу. Знайоми, як могли щораз більше втікали. Врешті через зелену граніцію майже було неможливим пройти. Останньою дошкою рятунку було для деякого враз з акцією повороту німецьких горожан до Німеччини передістатись туди також.

Врешті війна з Фінлядією! Ми надіялися, що це заломить силу тиранів. Але де? Мітинги, віча, протести. Неспокої лише хвилиночки.

Минулося і це, а вивози не втихали. Вже поїхали гуртами і наші люди, багатіші селяни, судді, адвокати і ін. Атмосфера щораз то важча, пригніту-

той час комуністичною пропагандою та організуванням фаланг квізлінгів по всіх демократичних державах з Америки включно, створюють собі передумови до успішної кінцевої розправи зі світом.

У статті "Совети та Хмельницький" відомий дослідник східно-європейських справ, проф. К. Манінг з Колумбійського університету, виказує, як лукаве становище займають большевики щодо українських історичних постатей, зокрема щодо гетьмана Богдана Хмельницького. Зрештою, таке саме становище вони займають теж щодо інших історичних діячів та творців українського минулого. Був час, коли большевики представляли у своїй літературі гетьмана Б. Хмельницького в найчорніших красках, як візр реакціонера та ворога народу. Тепер завернули вони на другий шлях. Вони славословлять Хмельницького та на його честь встановлюють навіть почесний ордер воєнних заслуг.

Українсько-канадський вчений, д-р Ізидор Глинка, в статті "Українська Ідеологія" виказує, що багато ідеалів, за які нині змагається демократичний світ та яких дефініції не раз неусталена через дивовижні інтерпретації большевиків, серед українського народу жила здавна як найприродніша зв'язка життя поміж людьми та народами.

Редактор Українського Квартальника, проф. М. Чубатий, у статті "Українська Наука та Віна" представляє на основі матеріалу, надісланого з Європи, якими науковими силами та якими науковими засобами розпоряджався український народ перед недавньою Другою Світовою Війною. Цей образ тим краще виказує всю трагедію української науки, що її принесли зі собою большевики вже в часі першої окупації, а зокрема нацисти в часі окупації України. Нині у-

Вісті зі Львова

Львів, помимо всяких поголог, залишив свою назву. Все життя у Львові проходить під знаком "стахановщини". Не відзначив на це, усі пошкоджені під час воєнних дій, будівлі зовсім не ремонтуються, хіба що зроблять це самі мешканці даної будівлі. Упорядковано тільки кюмби та склепи на вул. Леонів (Комсомольців), Академічний (1 Травня) та в Єзуїтському Саду (Т. Косцюжко), де виїзду відбувалися кожного вечора публичні забави. На вулицях міста досить сильна фреквенція грузових машин, переважно, американської продукції, в меншій кількості легкові машини західно-європейської продукції. Кільканадцять кінотеатрів показують здебільшого пропагандивні фільми советської продукції. Найбільшим успіхом користуються фільми американські та англійські, на які пересічний смертник не має можливості одержати квитка.

Знаючи, чи вернешся до дому й коли, турбуєшся про своїх рідних, про знайомих, а врешті про всіх своїх ближніх, надідають не до видержання мітинги, лекції примусової курси, допити, оосоружна участь у виборчій кампанії, вічне здавання звіту про свої особисті справи, публичне виголошування своєї автобіографії, а з тим всім економічна нужда, брак грошей, безконечні черги.

Ніщо нас не тішило, ніде не бачили ми порятунку. Гітляний, як ми думали велитень, придусив своїм тягарем і нас! Так минуло два нестерпні тижні.

(Докінчення на стор. 4-тій).

країнська наука зруйнована не тільки на територіях свіжо окупованих Росією, але також на східній Україні, що досі була під большевиками.

Західно-український історик, д-р Микола Андрусак, бувший дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, надіслав з Європи статтю "Лав Мазепа, гетьман України", у якій змалював постать великого українського патріота та проворного дипломата, що поставив собі за завдання не тільки культурно відбудувати Україну та зробити її подібною до країн західної Європи, але також визволити свою батьківщину зпід московської тиранії.

Співробітник Українського Квартальника, проф. Лев Добрянський, опрацював для тої книжки статтю на тему "Поставлення поза законом політичного беззаконня". Кожен додумається, що мова тут про поставлення поза законом комуністичної партії в Америці, як організованої групи продуманих квізлінгів. Замітне, що кільканадцять днів по появі тої статті справу комуністів в Америці в подібний спосіб поставив секретар праці Швеленбах.

Історична стаття Володимира Душинки "Російський Тимчасовий Уряд та Українська Центральна Рада" досліджує відношення коротко тривалого демократичного уряду Росії до вибуху революції 1917 до представника українського народу, до Української Центральної Ради. Зі статті виходить, що петербурзький демократичний уряд й чутя не хотів про визволення України так само, як того не хотів уряд Миколи II. а тепер Сталіна I.

Для увіковічення того, як американські українці боронили справи визволення українського народу в наших днях, в останній книжці Квартальника найшовся теж Меморіал Українського Конгресового Комітету в справі України, проведений Паризький Міровий Конференції. Книжку першу третього тому замикають оцінки кількох інтересних книжок, що відносяться до справ України.

У Великому театрі працює українська опера. Є добрі декорації та костюми; гірший голосовий матеріал. Драматичний театр ім. Лесі Українки (в приміщенні Фундації гд. Скарбика), ставить головним чином пропагандивні пєси. В давньому приміщенні жидівського театру (при вул. Ягайлонській) працює російський театр ім. М. Горького, а на вул. Францисканській — ляльковий театр. На весну 1946 населення міста було в тричі більше, ніж у 1939 р. Помічається дуже дошкульний брак житлових приміщень. На вулицях побіч брудних і обдертих типів російських нуждарів, зустрічається дуже багато воєнних інвалідів та побіч пролетарів в обовязкових советського типу кашкетах, добре одягнута офіцери червоної армії та урядників советської адміністрації із своїми жінками, одягнутими в футра і брилянти. Дуже виразно закритий поділ населення на дві класи: советську буржуазію і "рабочих". Знаючи, чи вернешся до дому й коли, турбуєшся про своїх рідних, про знайомих, а врешті про всіх своїх ближніх, надідають не до видержання мітинги, лекції примусової курси, допити, оосоружна участь у виборчій кампанії, вічне здавання звіту про свої особисті справи, публичне виголошування своєї автобіографії, а з тим всім економічна нужда, брак грошей, безконечні черги.

Ніщо нас не тішило, ніде не бачили ми порятунку. Гітляний, як ми думали велитень, придусив своїм тягарем і нас! Так минуло два нестерпні тижні.

(Докінчення на стор. 4-тій).

Я. Д. О-ка.

ОДНА ІЗ ТИСЯЧІВ

Мала непокоїлася також. Її батько старший брат при церкві, у великій приязні зі священником. Що буде, питала заздалегід, вони все знають, а як я страчу працю, то мене приймуть, а ще так слабо пишу? Але якось минуло лихо. І Іван залишився і я, працюємо собі далі.

А наше бюро, як не те стало. У завідувача салон з чудовими предорогими килимами (де він їх взяв?), магоньовими м'якими меблями, два авта до диспозиції. Груба товаришка завідувачка щоденно їде п'ять кроків по закупи, прямо розкіш! Де-де панський Польщі! А Мала родину живить за 125

карб. на місяць, а прибиральниця за 80 карб., підчас коли кілограм хліба коштує 1 карб. 60 коп., кілограм масла понад 20 карб., а черевки від 90-210 карбованців.

Чистка проходила, здається, і серед приїзних. Змінялися завідувачі, інспектори та керівники. З наших людей вищою пошту на довгий протяз часу не займав майже ніхто, не залежно від освіти, досвіду та праці в даній ділянці. Хіба комуністи, як от неграмотна тов. Маруся, яка ледви вміла підписатися, а була на становищі інспектора за 600 карб.

Що тиждень-два приходили нові люди, а з цим новий

